

Ny ordförande i SOF vill lobba för mer möjlighet till forskning

På Svensk Onkologisk Förenings årsmöte under Onkologidagarna i Malmö i mars, valdes professor **Per Karlsson**, bröstcancerforskare vid Sahlgrenska i Göteborg, till ny ordförande efter professor Signe Friesland, från Karolinska i Solna. Här får vi en intervju med Per Karlsson om ambitioner och visioner för sitt nya uppdrag och vad som ligger i fokus för SOF de närmaste åren.

Du är ny ordförande i Svensk Onkologisk Förening sedan i mars i år. Vad har varit ditt fokus som ny ordförande dessa första 100 dagar?

– Mitt första fokus har varit att fundera på var vi står och vart vi vill komma de närmsta åren. Vi ska se till att ta vara på den breda kompetens som vi har i styrelsen och lära känna de nya styrelsemedlemmarna. Vi har också haft möten med mediagruppen för att synkronisera oss runt webinarier, poddar och vår tidning. Utbildningsgruppen har arbetat fram en bakjours-utbildning, då vi ser att alla nya behandlingsmöjligheter och nya biverkningar ställer nya krav på bakjourer inom onkologi. **Hur ser du på föreningens verksamhet och utveckling de kommande tre åren?**

– Ingen specialitet inom hälso- och sjukvården har haft en liknande utveckling som onkologin har genomgått under de senaste åren. Det är enormt stimulerande med alla nya behandlingsmöjligheter, men det finns också en växtvärk inom specialiteten som ställer mycket stora krav på oss som specialister.

– Vi har i föreningen nu tagit fram sju program-punkter, som vi ser som mest angelägna de närmsta åren, och som vi vill lyfta fram för att aktivt möta dessa utmaningar och möjligheter. Dessa punkter ser vi som onkologer viktiga för framtiden. Vi vill som förening verka för att göra dessa punkter kända för såväl chefer, politiker och till andra som har påverkan på hälso- och sjukvården. Punkterna kan naturligtvis behöva utvecklas beroende på den fortlöpande input vi får våra medlemmar och andra intressenter.

Hur ser du på vetenskaplig utveckling och utbildning för medlemmarna?

– Att som onkolog få möjlighet till att kunna bedriva

forskning och utveckling är mycket angeläget, så att vi kan vara med och forma morgondagens sjukvård. När man står på kliniken ser man vilka frågor som behöver beforeskas, ur patienternas perspektiv, och vi vill därför skapa förutsättningar för onkologer att bedriva forskning.

– SOF har utlyst några stipendier för att stödja forskning bland våra medlemmar. I en specialitet som onkologi med så många nya behandlingsalternativ är också tid och resurser för kontinuerlig fortbildning ytterst angelägen.

Hur ska ni som förening skapa förutsättningar för onkologer att bedriva forskning, vid sidan av de stipendier ni instiftat?

– Vi kommer bedriva lobbying för att de som är kliniskt aktiva och som vill bedriva forskning skall ges förutsättningar att kunna göra det. Att öka antalet kombinationstjänster med forskning och arbete på klinik är en viktig framtidsfråga. En annan är s.k. "instegs"-tjänster under 3 år som ger möjlighet till 50% forskning och som vi vill skall finnas på flera nivåer, från vägen mot disputation, från disputerad på väg mot docentur, från docent på väg mot lektorat. Sådana tjänster finns på sina håll i landet inom ALF-systemet, men borde bli mer heltäckande för att möta behovet av framtida kliniska forskare och framtida lärare.

Berätta om din vardag på jobbet på Sahlgrenska?

– I vardagen har jag en kombinationstjänst. Jag är professor/överläkare i onkologi, vilket gör att jag i vardagen jobbar kliniskt med bröstcancer parallellt med att jag bedriver forskning och utbildning.

Är du med i några internationella föreningar inom onkologi eller andra internationella sällskap?

– Jag är sedan många år med i Vetenskapliga kom-

Per Karlsson är professor i Onkologi och kombinationsanställd som professor vid Sahlgrenska Akademin och överläkare i Onkologi vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset Comprehensive Cancer Center (CCC). Vidare är Per Karlsson universitetssjukhusöverläkare vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Foto: JOHANNA ST MICHAELS

mittén för International Breast Cancer Study Group (IBCSG). Jag har genom åren varit med och drivit många kliniska studier via IBCSG.

Vilken är din "biggest achievement"?

– Svårt att säkert svara på. Jag var i början på 2000-talet med och utvecklade de gemensamma praktiska "targetmallarna" för strålbehandling av bröstcancer. Dessa har utvecklats och är idag antagna som nationella mallar och har också genom kollegan Dan Lundstedts försorg gått upp i de mallar som används i Europa av ESTRO.

– Jag var också svensk PI för SOFT och TEXT, de stora internationella studierna som lett fram till hur antihormonell behandling skall ges adjuvant vid premenopausal bröstcancer. Att på senare år varit med och utvecklat en precisionsmedicinsk signatur POLAR, som kan avgöra vem som behöver postoperativ strålbehandling vid bröstcancer och vem som klarar sig bra även utan strålbehandling, är förstås också mycket roligt. Vi har dock en bit kvar innan POLAR är fullt klar för att användas i klinisk praxis.

Vad gör du på fritiden?

– Jag har ett litet hus i Göteborgs norra skärgård, där jag är ute med båten, fiskar, paddlar och pysslar med lite av varje. Gillar också att träna och cykeln är numera mitt främsta motionsredskap.

Text **ULRIKA NYBERG**
Chefredaktör
Onkologi i Sverige
ulrika@pharma-industry.se

Svensk Onkologisk Förenings förslag till sju prioriterade programpunkter:

1. Ett långsiktigt hållbart yrkesliv med mening och sammanhang.
2. En vidareutbildning som gör att man som onkolog tillförsäkras adekvat utveckling och fortbildning för att möta framtiden och patienterna med trygghet och entusiasm oavsett om man arbetar på universitetssjukhus eller länsjukhus.
3. En ST-utbildning som ger god förberedelse att arbeta som onkolog och som ger verktyg att långsiktigt kunna trivas inom specialiteten.
4. Möjlighet till forskning för att kunna utveckla och forma morgondagens cancervård.
5. Påverka den nationella cancerstrategin så att den stödjer förutsättningarna för dem som arbetar i vården av cancerpatienterna, inom vårdteamen och på vårdenheterna och inom forskningen, så att satsningarna ger effekt och utfall som förbättrar för patienten och inte bara ger nya administrativa överbyggnader.
6. Skapa nätverk för landets onkologer så att alla Sveriges onkologer oavsett var man jobbar skall känna sig hemma som medlemmar i SOF.
7. Fortsätta utveckla Onkologidagarna så att det blir det naturliga årliga nätverksmötet som alla längtar till.

Per Karlsson (th) och sjukhusfysikerna Henrik Svensson och Roumiana Chakarova, framför linjäracceleratoren i samband med arbetet om "Integration of biological factors in the treatment plan evaluation in breast cancer radiotherapy".

Foto: JÄGER ARÉN, GÖTEBORGS UNIVERSITET

Grupp Per Karlsson

Pers forskargrupp, Grupp Per Karlsson, har flera nationella och internationella projekt, bland annat:

1. Utveckling av tumör och stromala genprofiler och biomarkörer som identifierar vilka bröstcancerpatienter som behöver strålbehandling eller inte.
2. Studier av genprofiler/biomarkörer som identifierar patienter som är känsliga för strålinduktion.
3. Uppföljning av BRCAACA-bärare.

Du kan läsa mer om Grupp Per Karlssons forskning genom att scanna QR-koden här: www.gu.se/forskning/brostcancerforskning-grupp-per-karlsson

